

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7Csp/152/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616208415
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1616208415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: E. W. X., a.s., G.: XX XXX XXX, so sídlom Q. 5, XXX XX W., proti žalovanému: Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX L., o zaplatenie sumy 5.648,80 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.698,48 Eur spolu s úrokom z omeškania 1 % ročne zo sumy 3.531,06 Eur od 30.09.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 66,36 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 06.10.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5.648,80 Eur pozostávajúcej zo zostatku nesplatenej istiny úveru k 29.09.2016 v sume 3.531,06 Eur, z úrokov v sume 1.936,34 Eur, z úrokov z omeškania ku dňu 29.09.2016 v sume 52,84 Eur a poplatkov v sume 128,56 Eur, spolu s úrokom vo výške 18,10 % ročne zo sumy istiny 3.531,06 Eur od 30.09.2016 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 3.531,06 Eur od 30.09.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.05.2013 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o poistenom E.. Na základe zmluvy o úvere žalobca poskytol v prospech žalovaného bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 3.600,- Eur. Žalovaný sa úver zaviazal vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky podľa zmluvy o úvere. Úver bol poskytnutý za pevnú úrokovú sadzbu ku dňu podpísania zmluvy o úvere vo výške 17,30 % ročne so zľavou 0,2% ročne a 0,8% ročne za podmienok podľa čl. I bodu 2, ods. 2 a ods. 3 zmluvy o úvere. V zmluve o úvere bola konečná splatnosť úveru dohodnutá na deň 06.05.2020 a žalovaný sa zaviazal splácať istinu úveru spolu s úrokmi v 83 mesačných splátkach, pričom 1. až 82. splátka mali byť vo výške 78,52 Eur a 83. splátka vo výške 78,- Eur. Splátky boli splatné k 6.dňu v mesiaci. Žalovaný po poskytnutí úveru uhradil na splátkach celkovo sumu 314,01 Eur, z čoho suma 68,94 Eur bola započítaná na istinu, suma 202,09 Eur na úhradu úrokov, suma 0,04 Eur na úhradu úrokov z omeškania a suma 42,94 Eur na úhradu poplatkov. Žalovaný nesplácal úver v súlade s uzavretou zmluvou o úvere, žalobca listom zo dňa 20.11.2014 vyzval žalovaného na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti a listom zo dňa 09.04.2015 oznámil žalovanému, že vyhlasuje úver za predčasne splatný a žalovaný bol vyzvaný k úhrade celého záväzku do 10 dní odo dňa doručenia tohto vyhlásenia. Úver bol vyhlásený za predčasne splatný s účinnosťou k 18.05.2015. Nesplatená istina úveru 3.531,06 Eur predstavuje poskytnutý úver 3.600,- Eur mínus 68,94 Eur ako suma započítaná na úhradu istiny. Suma úroku z úveru 1.936,34 Eur predstavuje úrok z úveru vo výške 17,30 % ročne (od 07.02.2014 vo výške 18,10 % ročne) počítaný zo sumy istiny 3.531,06 Eur od 07.10.2013 (deň po poslednej uhradenej splátke) do 29.09.2016. Úrok z úveru ku

dňa 18.05.2015 (deň nadobudnutia účinnosti odstúpenia od zmluvy) predstavuje sumu 1.036,02 Eur. Suma 52,84 Eur predstavuje úrok z omeškania vo výške 5% ročne (od 07.02.2014 vo výške 1% ročne) účtovaný zo súm neuhradených splátok a následne zo zosplatennej istiny od 07.10.2013 do 29.09.2016. Žalobca si ďalej uplatnil poplatky vo výške 128,56 Eur, ktoré pozostávajú z poplatkov za dve upomienky po á 25,- Eur, spolu v sume 50,- Eur a poplatkov za zabezpečenie poistenia účtovaného za obdobie od 11/2013 - 01/2014, t.j. 3,86 Eur x 3 mesiace (suma 11,58 Eur) a za obdobie 02/2014 - 06/2015, t.j. 3,94 Eur x 17 mesiacov (suma 66,98 Eur).

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, hoci ho súd na vyjadrenie k žalobe vyzval.

3. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, pričom predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené dňa 31.07.2019 podľa § 112 C.s.p. Preto súd podľa § 180 C.s.p. konal v neprítomnosti žalovaného.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o poistenom OTP REFINANC EXPRESE úvere zo dňa 10.05.2013, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na zaplatenie zo dňa 22.11.2014, vyhlásením úveru za predčasne splatný zo dňa 09.04.2015, kópiami nedoručených zásielok, výpisom z účtu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Zo zmluvy o úvere súd zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o poistenom E. dňa 10.05.2013 na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi spotrebiteľský úver v sume 3.600,- Eur pri pevnej úrokovej sadzbe vo výške 17,30 %, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 22,97 %, celkovej čiastke, ktorú má dlžník zaplatiť podľa údajov platných v čase uzavretia zmluvy 6.784,13 Eur a priemernej RPMN nákladov na príslušný spotrebiteľský úver 18,86 % s tým, že úver bol splatný v 83 splátkach so splatnosťou prvej splátky 06.07.2013 a následne vždy 06. deň v mesiaci so splatnosťou poslednej splátky a konečnou splatnosťou úveru 06.05.2020. Zároveň bol dohodnutý poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 Eur za mesiac zúčtovaný v deň anuitnej splátky a poplatok za zabezpečenie poistenia vo výške 3,86 Eur zúčtovaný mesačne v deň anuitnej splátky. V obsahu zmluvy boli ďalej v článku 5 bod 2 dohodnuté poplatky za prvú upomienku 25,- Eur, každú ďalšiu upomienku 25,- Eur, zmenu zmluvných podmienok 65,- Eur a nedočerpanie úveru vo výške 3 % z nedočerpanej čiastky úveru. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky.

6. Veriteľ listom zo dňa 20.11.2014 vyzval dlžníka na splatenie záväzku po lehote vo výške dlžnej čiastky 1.152,86 Eur najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Výzvu žalovaný neprevzal v odbernej lehote.

7. Listom zo dňa 09.04.2015 veriteľ vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 07.04.2015, uplatnil si nároky na úhradu istiny 3.531,06 Eur, úrokov 993,64 Eur, úrokov z omeškania vo výške 4,28 Eur a poplatkov 120,68 Eur. Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva 10.deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Zásielka bola doručená dňa 07.05.2015 podľa článku VIII bod 5. Všeobecných obchodných podmienok, teda dňom kedy bola vrátená nedoručená zásielka žalobcovi. Účinnosť odstúpenia teda nastala dňom 18.05.2015.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

10. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

11. Podľa § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako

rok sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

12. Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

13. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

18. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

21. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná iba čiastočne. Je nesporné, že strany uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zároveň podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a preto je potrebné uvedenú zmluvu posudzovať podľa týchto predpisov a zároveň posúdiť jednotlivé nároky žalobcu či sú v súlade s týmito právnymi predpismi ako aj súdnou praxou. Pokiaľ ide o náležitosti zmluvy, tak táto je v súlade s právnymi predpismi, pričom je nesporné, že žalovanému bol podľa zmluvy poskytnutý bezúčelový spotrebný úver a žalovaný nedodrжал podmienky zmluvy a tento úver prestal riadne splácať, čím sa stal úver ku dňu 18.05.2015 predčasne splatným. Vzhľadom na uvedené je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zosplatenú a neuhradenú časť istiny v sume 3.531,06 Eur a sumu riadnych úrokov 1.036,02 Eur (za obdobie od 07.10.2013 - do 18.05.2015 ako deň účinnosti predčasnej splatnosti úveru). Súd

ďalej priznal žalobcovi aj poplatky celkovo vo výške 78,56 Eur ako poplatky za zabezpečenie poistenia, nakoľko mal preukázané, že tieto poplatky boli riadne dohodnuté v zmluve.

22. Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie poplatkov vo výške 50,- Eur ako poplatok za upomienku. Jeho dojednanie v zmluve o úvere je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Upozornenie dlžníka na nesplnenie záväzku je činnosťou veriteľa, ktorou sleduje predovšetkým svoj cieľ na riadnom a včasnom splnení záväzku, aj keď nemožno prehliadnuť, že tak robí aj v záujme dlžníka (ktorému sa v prípade súdneho vymáhania jeho dlh zväčšuje). Nejde o zákonnú povinnosť veriteľa a ak sa napriek tomu rozhodne takto postupovať, poskytovať takúto službu, nemôže ísť o zárobkovú činnosť. Akceptovateľným by bolo uplatnenie nevyhnutných výdavkov vzniknutých v súvislosti s napomínaním dlžníka, napr. poštovné. Primeranosť poplatkov je taktiež vyžadovaná aj v zmysle zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách (napr. § 43 ods. 6, § 44 ods. 1). Žalobca si uplatnil poplatok za dve upomienky, súdu doložil výzvu zo dňa 20.11.2014 a zo dňa 09.04.2015 (čl. 31 a 34 spisu) spolu s dokladom o doručovaní (čl. 32,33 a 35,36 spisu), z ktorého je zrejmé, že poštovné na túto zásielku bolo vo výške 2 x 1,40 Eur. Poplatok za upomienku 25,- Eur nie je vo vzťahu k nákladom na vyhotovenie takejto upomienky (1,40 Eur poštovné + náklady na vyhotovenie upomienky) primeraný. Preto súd zamietol sumu 50,- Eur uplatnenú titulom poplatkov za upomienky.

23. Pokiaľ ide o zmluvný úrok prevyšujúci priznanú sumu 900,32 Eur (žalobca si celkovo uplatnil úrok vo výške 1.936,34 Eur) vypočítaný zo sumy istiny (3.531,06 Eur) za obdobie od 19.05.2015 (po zosplatnení) do 29.09.2016 a kontinuálny zmluvný úrok 18,10 % ročne zo sumy istiny 3.531,06 Eur od 30.09.2016 do zaplatenia, ktorý uplatnil žalobca, súd žalobu v tejto časti zamietol z nasledovných dôvodov.

24. Ako bolo už vyššie konštatované, právny vzťah medzi sporovými stranami súd posudzoval ako spotrebiteľský vzťah upravený zákonnými ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka (zmluva - hmotnoprávne ustanovenia - zmluvný typ) s ostatnými nárokmi upravenými špeciálnym zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch a v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka nad rámec obligátnych ustanovení zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. Ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré upravujú zmluvný typ - úver, ustanovujú pre prípad omeškania s vrátením úveru sankciu, právo veriteľa odstúpiť od úverovej zmluvy a to v prípade, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (§ 506 Obchodného zákonníka).

25. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014 ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

26. Jednoznačne uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru podľa § 506 Obch. zák. nemôže priniesť veriteľovi nepriaznivejší výsledok spočívajúci v strate nárokov, ktoré doposiaľ nadobudol zo zmluvného vzťahu, najmä ak podľa výslovného znenia právnej normy má právo požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Pri tejto povinnosti však s poukazom na úpravu vzťahu so spotrebiteľom je potrebné prehodnotiť aj doterajšiu judikatúru k povinnosti veriteľa vrátiť istinu s úrokom po splatnosti celého úveru.

27. Vzhľadom na skutočnosť, že ustanoveniami obchodného práva sa spravujú len základné právne inštitúty a výklade právnych noriem a záväzkov v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa, súd má za to, že § 506 Obchodného zákonníka ale aj § 502 a § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka je potrebné vykladať tak, že veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov počas trvania zmluvného vzťahu, teda buď počas trvania zmluvy alebo do mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenému nasvedčuje skutočnosť, že zmluvné úroky z úveru sú základnou náležitosťou tohto inštitútu teda trvajú počas existencie zmluvy, jej účinnosti ako aj z dôvodu, že sú splatné spolu so splátkami prípadne na konci lehoty na vrátenie prostriedkov (prípadne aj ku koncu roka). Ak teda dôjde k odstúpeniu od zmluvy, nastupujú účinky ex tunc, teda nároky na splatné úroky a iné zmluvné nároky nezanikajú, ale nemožno po ukončení zmluvného vzťahu požadovať ďalšie nároky zo zmluvy, ktorá zanikla, teda aj ďalšie splácanie úrokov. Ak by súd pripustil takúto možnosť, teda existencie nároku na zaplatenie zmluvných úrokov po mimoriadnej splatnosti úveru (príp. po zániku zmluvy) takýto nárok by prislúchal popri úroku z omeškania z celého

nároku (zosplatneného úveru) čo by neúmerne obohacovalo veriteľa, avšak nebolo by zrejme, kedy sú úroky splatnými z hľadiska aj prípadného premlčania, teda či ku koncu kalendárneho roka, či pri plnení a pod.. Fakticky by nárok na úhradu úrokov nebolo možné premlčať (§ 116 ods. 3 Obč. zák.), pretože by nejestvovala ich splatnosť. Úroky sa podľa cit. ustanovenia premlčujú za tri roky po ich splatnosti a to aj keby ešte nebol premlčaný nárok na vrátenie istiny (napr. úroky splatné z určitej splátky). Ak by sa premlčanie úrokov po zosplatnení - (§ 506 Obch. zák.) v zmysle judikatúry vzťahovalo k premlčaniu nároku na vrátenie istiny, tak celá konštrukcia by nedávala zmysel, pretože úroky je potrebné považovať za príslušenstvo 121 ods. 3 Obč. zák., ktoré je možné oddeliť a previesť, teda musia byť schopné aj samostatného osudu ako peňažná pohľadávka, teda musia byť vyjadrené aj dobou splatnosti. Je nepredstaviteľné, aby v prípade premlčania nároku za vrátenie (zaplatenie) istiny zanikol aj nárok úroky ktoré vznikli do okamihu premlčania istiny, ktoré napr. mohli byť aj samostatne postúpené. Naopak právnou istotu do vzťahu vznáša presne určená splatnosť úrokov ukončením zmluvného vzťahu, pretože po ukončení zmluvného vzťahu nastupuje naopak sankcia pre omeškanie dlžníka s peňažným plnením v podobe úrokov z omeškania, teda právo veriteľa požadovať vrátenie všetkých splatných nárokov, istiny vrátane sumy dosiaľ splatných úrokov a poplatkov.

28. V tomto prípade súd považuje za potrebné poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014 podľa ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s

protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

29. Súd teda konštatuje, že ak by mal veriteľ práva nie len na úroky z omeškania, ale aj zmluvné úroky, nebolo by v jeho záujme čím skôr vymôcť nárok na vrátenie požičaných prostriedkov, pretože by inkasoval ďaleko viac ako keby tieto prostriedky poskytol inému dlžníkovi a to aj keby nedošlo k zmene výšky úrokových sadzieb. Preto považuje za logické, že veriteľ má nárok na vrátenie všetkých nárokov ku dňu mimoriadneho odstúpenia od zmluvy a následne na zaplatenie úrokov z omeškania z tejto sumy, ak nebola vrátená. V tomto smere je potrebné aj vykladať jednotlivé ustanovenia zákonnej úpravy zmluvy o úvere, z ktorého je zrejme právo veriteľa na zaplatenie úrokov od poskytnutia prostriedkov do ich vrátenia, ale tento vzťah musí byť limitovaný existenciou a trvaním zmluvného vzťahu, teda zmluvné plnenia nemožno požadovať po tom, čo zmluva zanikla či už výpoveďou, odstúpením alebo uplynutím času.

30. Pre úplnosť súd uvádza, že súdu sú známe viaceré rozhodnutia odvolacích súdov ohľadom priznávajúcich úroky z úveru po zosplatnení, právne závery v nich obsiahnuté nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Súdu je zrejme, že problematika v skúmanej veci je všeobecnými súdmi riešená odlišne, a teda v rozhodovacej praxi súdov neprevláda v tejto otázke jednotný právny názor. Poukazujúc na stanovisko č. 1/2019, prijatého občianskoprávnym kolégiom Krajského súdu v Bratislave podľa § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má súd za to, že v rámci naplnenia princípu právnej istoty a dôvery v spravodlivé súdne konanie, bolo potrebné rozhodnúť v súlade s jeho závermi.

31. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Nakoľko žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 52,84 Eur (vyčíslený z jednotlivých omeškaných splátok do zosplatnenia a po zosplatnení zo sumy istiny) za obdobie od 07.10.2013 do 29.09.2016 vo výške 5 % ročne do 07.02.2014 a vo výške 1 % ročne ako aj kontinuálne úroky z omeškania vo výške 1% ročne z nezaplatennej istiny 3.531,06 Eur, a to od 30.09.2016 do zaplatenia. Výška žalobcom uplatnených úrokov z omeškania je nižšia ako úroková sadzba určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 19.05.2015 (deň nasledujúci po nadobudnutí účinnosti odstúpenia od zmluvy), preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania tak, ako si ich uplatnil. Celkovo súdu priznal žalobcovi sumu 4.698,48 Eur, ktorá pozostáva z istiny 3.531,06 Eur, z úroku z úveru 1.036,02 Eur, poplatkov 78,56 Eur a z úrokov z omeškania 52,84 Eur.

34. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z uplatnenej sumy vrátane vyčísleného úroku z úveru. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 5.648,80 Eur (istina, vyčíslené zmluvné úroky a vyčíslené úroky z omeškania, poplatky). Žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 4.698,48 Eur (istina, čiastočne úroky z úveru, čiastočne poplatky a úroky z omeškania) t. j. 83,10 %, v časti o zaplatenie sumy 950,32 Eur bol úspešný žalovaný, t. j. 16,82 % (neúspech žalobcu je úspechom žalovaného), čiže žalobca bol úspešný v pomernej časti 66,36 % (83,10 % - 16,82 %). O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).